

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben hárszor kordva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kizárólag visszajáró
vagy megfizetésre nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkesztő: Dr. J. Állás.

NAGYVÁRAD, okt. 14.

Fonó gépek.

Győrffy Gyula országgyűlési képviselő és Sztérényi József miniszteri tanácsos állnak szemben a hírség előtt, panamá-zásról, megvesztegetési kísérletről vádolva egymást.

Az eset, melyből pörük kiindult, az, hogy Győrffy Gyula 5000 fonó gépet 100 koronájával akart az államra sózni, hogy azt adja ki a népnek és egyszersmind 20,000 forint szubvenziót is kért a feltaláló Engel-czég részére. Igért pedig Sztérényinek a pártolásért állítólag 10,000 forintot.

Van valami inkompatibilitási törvényünk, mely szerint képviselőnek semmi olyan állást elfogadni nem szabad, mely által szerződéses viszonyba jutna a kormányval, sőt mint képviselőnek pártolnia sem szabad a kormánynál olyan dolgot, melynek neki valami anyagi haszna lenne.

Nem tudjuk mi lesz ez ügyben az ítélet, de úgy látjuk, hogy ez az új fonó gép is a régi mód szerint fon, zsiros províziót remél kis közgazdasági tevékenységért.

Azt hiszem, ezt a fonó gépet már jól ismerjük.

A másik fonó gép a gravaminális politika.

Egy szobor leleplezés, képviselőház megnyitás, vagy bármi essék, már előre várjuk a szörnyű gravameneket, mely

kezdődik a különvonat lassúságával s végződik a Gott erhalte-nál.

Ime, máris irogatnak a lapok, hogy lesz hadd el hadd a képviselőházban a kolozsvári gravamenekért, hiszen Nessi Pált is megütötték. Hanem mikor aztán szónoki formát öntenek a gravamenek, akkor tapasztaljuk, hogy ugyanazon emberek beszéd témává degradálják a gravament s nem törődve magával az ügyvel, mely miatt felszólalnak, öntik a beszédet — haza.

Ismerjük ezeket a fonó gépeket is.

Kiállhatatlan dolog azonban, hogy a király személyét is folyton-folyvást belévonják az új gravamenális beszéd gombolyításba.

Mi ugyan annyira benne vagyunk a demokratizmusban, hogy még a szatócsot is megnagyságotjuk, de mégis, az utcán lehet éltetni vagy abcsuzolni egy utcai alakot, de az az izetlenkedés, a miről egyik budapesti lap ír, a mi Kolozsvárott esett, hogy Ferencz József unitárius superintendens nevét használták fel szellemes tüntetésre, — mégis nagyon piaci dolog volt.

Ismerjük azokat a litkos fonó gépeket is, a melyek ezt az új politikai áramlatot fonják.

Isten ellen — aztán király ellen s végre éljen a kozmopolitizmus — a haza ellen.

Sokféle fonó gép működik ebben az országban, részint napvilágon, részint sötétben, ezért van egy, de komoly gravamene a népnek — hogy mindig ő van belőnva.

A Győrffy—Sztérényi-pör nem közönséges rágalmazási pör, hanem korkép.

A holnapi ülés.

Négy napos szünet után holnap ül össze ismét a Ház, hogy munkarendjébe beleilleszkedjék. Holnapra maradt a megalakítás formalitásainak egy része is még. A holnapi ülés napirendjén szerepel ugyanis a bizottságok megválasztása. Ugyancsak holnapra van kitűzve a kvótadöntésről szóló királyi kézirat megvitatása, melyre Rátkay képviselő indítványa kapcsán kerül a sor. Azonkívül a holnapi nap interpellációs nap is és így alaposan van, a mi az ülés napirendjét kitölti. De lehet, hogy a napirendre nem is kerül rá a sor, mert a kolozsvári incidens kapcsán valószínűleg lesznek s ha lesznek: izgalmas felszólalások lesznek.

A macedon felkelés.

Macedóniából a ma érkezett táviratok valószínűleg csatákról hoznak hírt. A felkelés eme jelentések szerint mindenütt terjed és a macedon bandák győzelmesen haladnak előre, sőt Drameja mellett egy 400 főnyi török csapatot is megverték, a melynek ágyúit elvették. Emellett hírek még Szófiából érkeznek s így valószínűleg túlzottak. Danev miniszterelnök egy szófiai lap szerint kijelentette, hogy a helyzet komoly ugyan, de nem olyan válságos, mint a hogyan azt egyes lapok feltüntetni igyekeznek. Annyi bizonyos azonban, hogy a macedon bandák garázdálkodásának nagyon komoly következményei lehetnek, mert a törökök nagy-

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Itélkezés.

— Francia mese. —

A legigazabb ember is hétszer esik el napjában, mondja az irás. Az Uristen tehát megvárta a megholt lelkek vizsgálatát, akként intézkedett, hogy a másvilágba kerülő lelkek fölött a pokolban fetregő elkárhozott lelkek üljenek törvényet, mert hiszen ők tudják legjobban megítélni, mi bűn és mi nem bűn. Az elkárhozott lelkek azonban igen sokszor túlságosan szigorúak, és persze mindenkit örök kinszenvedésre ítélnének. Ezért a jó Isten minden ülésükre elküldi egy gyengéd szívű arkangyalát, kinek az a feladata, hogy a menyeyei kegyességet gyakorolja.

*

Aznap három különösen szigorú elkárhozott lélek ült a bírói székeken: Avinain, Pavavoine és a sápadt Lacenaire. Egy ember és egy asszony fölött kellett ítéletet mondaniok, akik egy rettenetű gyilkosságot követtek el. Biztos, hogy a túlvilági ítélőszék a gyehegnának legüzesebb lángjai közé küldi őket.

Bevezették a vádlottakat.

Halandó testük nem volt rajtuk többé, de azért — mint már szokás — olyanok-

nak látszottak, mintha még élének; a két lény azonban rejtetes jelenség volt.

Vének, nagyon vének voltak; ocsmány hajuk szürke színt, orruk vörös bibircsekkel borítva, ajkuk felőgök. Az aivilági bírák ugyan-csak hozzá voltak szokva mindenféle csufságok hoz, de azért mégis eliszonyodtak a látásukra. Az ember is, az asszony is sánta és pupos volt, az ember a jobb szemére, az asszony a bal szemére vakoskodott; meglátszott rajtuk, hogy ifjú korukban is ki-mondhatatlan csunyáknak kellett lenniök.

De tulajdonképpen mi is volt a bűnük?

Az, hogy megverték, megkínóztak, meggyilkoltak egy majoros embert, kinek utja a házuk előtt vezetett el; azután még a holttestet is agyba-főbe verték, akárcsak a megdühödött vadállatok, sőt még talán fogai is meg-tépdesték imitt-amott! A majoros ember természetesen bevádolta őket és jelentékeny büntetést remélt számukra: három vagy négyezer esztendő a tisztító tűzben ugyanolyan kinek között, amilyeneket ő szenvedett, mikor meggyilkolták.

A csunya vénső ember és a csunya vén asszony beismerte a bűnt. De a mellett nagy alázatosan, reszkettev jelentették, hogy valamit mondani szeretnének a védelmükre.

— Ugyan minek? mondá Avinain.

— Ugyan mivel menthetnék magukat? mondá Pavavoine.

— Hiszen világos a dolguk, mint a nap! mondá Lacenaire.

De az Úr Arkangyala, a kegyesség hírnöke fölemelte kezét:

— Azt hiszem, meg kell hallgatnunk, amit mondani akarnak.

*

A vén ember beszélni kezdett hát.

— Most hetven esztendeje egy áprilisi reggelen történt, hogy Veronikánál legelőszőr találokotam zöldelő fak árnyékában egy domb tövében. Olyan szép leány volt ő, én meg olyan szép legényke voltam, hogy mindketten elbűvölten álltunk, amikor megláttuk egymást.

Az elkárhozott lelkek elámultak és nagyon szerettek volna felkaczagni, mert hiszen olyan bizonyos volt, hogy a két nyomorult alak fiatal korában sem volt sokkal szebb.

De az Arkangyal közbe szóltott:

— Csönd legyen! halgassátok.

A agastyán pedig imígy beszélt tovább:

— Bizony, sohse láttam olyan rózsaszínűt, mint a Veronika szája, soha olyan remek kéket, mint az ő két szeme; és azóta ő is igen gyakran megvallotta, hogy amint ott legelőszőr előtt állottam, szebb férfit még sohsem láttam! Együtt tértünk vissza a faluba és egy hónap múlva megesküdtünk. Boldogságunkat tiszta lehetetlenség szavakkal leírni. Kimondhatatlan gyönyört, végtelen örömet éreztünk a gondo-

számu csapatokat mozgósítanak a török határra. Hír szerint ugyanezt teszi titokban a bolgár kormány is, már pedig két mozgósított hadsereg nem szokott soká farkasszemet nézni egymással.

Körber nyelvtörvény tervezete.

Körber miniszterelnök ma az egybe-hívott értekezlet tagjai előtt kifejtette a csehországi és morvaországi hatóságok nyelvi viszonyainak törvényes szabályozásánál figyelembe veendő alapelveket. Mind a két tartományra nézve a következő alapelvek volnának irányadók:

1. A német nyelv eddigi terjedelmében használandó a katonai hatóságokkal és a csendőrséggel való egész érintkezésben és azoknak szolgálatában;

2. a Csehországon illetőleg Morvaországon kívül lévő hatóságokkal való érintkezésben;

3. A német nyelv használandó továbbá valamennyi tartományi hatóság által ugy a benső szolgálati érintkezésben, mint a hivatalos levelezésben, a haderő összes ügyeiben, továbbá a központba felterjesztett jelentésekben, véleményekben és szolgálati kimutatásokban, államrendőri ügyekben való értesítésekben, jelentésekben, állami alkalmazottak minősítési kimutatásaiban; azonkívül használandó valamennyi tartományi pénztárnál és hivatalnál olyan pénztári naplók stb. vezetésében, amelyek a központi hatóságok használatába szolgálnak, ugyszintén a posta- és táviró-hivatalok valamint a központi vezetés alatt álló állami vállalatok benső szolgálatában és kezelésében az összes forgalmi és üzemügyekben és az illető közegek és hivatalok kölcsönös érintkezésében.

Ettől eltekintve a csehországi tartományi hatóságoknál elvben különbséget kell tenni egy nyelvű cseh, egy nyelvű német és két nyelvű vidékek között. Egy nyelvűeknek tekintendők azok a bírósági kerületek, amelyekben az 1900-iki népszámlálás és ezentúl minden népszámlálás alkalmával a lakosságnak 20 százaléknál kisebb része a másik tartományi nyelvet használja. Minden más bírósági kerület két nyelvűnek tekintendő. Eszerint igazodik a

tartományi hatóságok egynyelvűsége vagy két-nyelvűsége is. Több bírósági kerületre kiterjedő hatóságok két nyelvűek, ha a kerületek egyike, vagy többje más nyelvű, mint a többi.

Azonkívül a törvény még néhány konkrét hatóságot fog kijelölni Prágában, amelyek a helyi viszonyokra való tekintetből két nyelvűeknek lesznek tekintendők. Hogy minél több legyen az egynyelvű hatóság, a bírósági kerületeket bizonyos időn belül akként kell átalakítani, hogy a bírósági kerületek rendszerint csak egynyelvű községet, a közigazgatási kerületek pedig rendszerint csak egy nyelvű bírósági kerületeket foglaljanak magukban, természetesen lehetőleg a lakosság kívánásainak és a forgalmi viszonyoknak tekintetbe vételével. A törvényjavaslat többi rendelkezései az egyes nyelvtörvényekre vonatkozó elveket foglalnak magukban.

A záróhatározatok a hivatalnokok alkalmazására vonatkoznak. A két nyelvű területeken lévő hatóságoknál kellő számmal kell alkalmazni olyan hivatalnokokat, akik mind a két tartományi nyelvet értik. Morvaországban a tartományi hatóságok elvben két nyelvűeknek tekintendők. Eszerint a szóbelaton kívüli érintkezésben a fél nyelve irányadó, a benső szolgálati érintkezésben pedig olyan ügyekben, amelyek egy nyelven intézettek el, a beadvány a szóbeli előterjesztés nyelve, egyébként pedig a viszonyoknak megfelelő nyelv használható. A hivatalos levelezés a tartományi hatóságok között felek ügyeiben azon nyelven történik, amelyen az ügy tárgyalatik. A hivatalnokok nyelvi képesítése a tényleges szükséglet szerint ítélendő meg.

A Slavische Correspondenz jelentése szerint Körber miniszterelnök a cseh bizalmi férfiaknak a nyelvtörvény tervezetét azzal a kérésrel adta át, hogy tanulmányozzák a tervezetet s egyuttal azt a kívánságot fejezte ki, hogy a cseh és morvaországi nyelviszonyok rendezése e tervezet alapján történjék. Patak azt válaszolta, hogy a cseh képviselők tanulmányozni fogják a tervezetet és nemsokára megadják rá a feleletet. Ezzel a konferenciára, amely csak néhány percig tartott, véget ért. Az értekezlet után a cseh képviselők közös tanácskozássra ültek össze.

Házi ezredünk ünnepe.

— »Lipcei ünnep.« —

Megdobban holnap a 37. gyalogezred vitézeinek szíve: visszaemlékeznek egy fényes győzelemre, melynek kivívásában a 37. gyalogezrednek is nagy rész jutott: a lipcei »népek csatájára.«

A harcok oroszánját, Napoleon császárt győzték le Európa egyesült hadseregei, köztük az osztrák-magyar is. Minél nagyobb az ellenfél, annál fényesebb a rajta nyert győzelem: a Napoleonon nyert diadalt ezért jegyzi fel büszkén valamennyi nép történelme.

Nyolczvankilencz éve a 37. gyalogezred vitézei magyar vérrel öntözték Lipcse téreit s Európa szabadságának fája magyar vértől is öntözve nőtt újra nagygyá, hatalmassá. Ennek a hatalmas fának egy levelét szakítja holnap le a 37. ezred s tüzi az ezred dicsőséges lobogójához annak emlékére, hogy segített kicsavarni a győzelmes kardot a legnagyobb hadvezér: Napoleon császár kezéből.

*

Lindenau mellett, a lipcei csata első napján küzdött háziezredünk a diadalért, még pedig egyesülve az egri ezreddel, a Po-ásokkal. A 37. ezredet Gebhardl Frigyes ezredes vezényelte a Lindenaut megszállva tartó francziák ellen.

A két ezred Weigel vezérőrnagy parancsnoksága alatt állott.

A 37. ezred október 16-án 10 órakor ért a csataterre s azonnal csengő zenével harcra vonult. A veteránok lelkesedése átragadt a fiatalokra s valamennyien valósággal tüzzel rohantak az ellenségére.

— *Éljen a magyar vitéz!* volt a legénység harci kiáltása, a melylyel a falu és az erdő ellen vonult. Többször támadott, de Bertrand francia tábornok új csapatokat rendelt a község védelmére s azok hosszas, erélyes ellentállást tanúsítottak.

Irtózatos golyózápor közepette egész nap tartott a harc a falu ellen. Ezerötszáz derék magyar rohant a falu ellen — s megmaradtak

latra, hogy ezután mindig egymásé leszünk, egymásé maradunk. Jól tudtuk azonban, hogy boldogságunknak irigyei is vannak! Kunyhónk körül nem ritkán kacagás verte föl a csundet, ablakunkat követ dobálták meg és mikor vasárnap a templomba mentünk, gunyos beszédekkel hallottunk a hátunk mögött. Csakhogy mi a leányok, legények gonoszsaigaival nem sokat törődünk. Feleségem így szólt: »Lám dühösek, hogy a leszebb férjet kaptam!« Én pedig mondom: »Haragszunk, amiért világ legszebb lánya lett a feleségem! Aztán megállítottunk a fák mögött és megcsókoltuk egymást.

— Furcsa . . . mondá Avinain.
— Nagyon furcsa . . . moná Papavoine.
— Halljuk tovább . . . mondá Lacenaire.
— Beszélj, öreg ember! mondá az Arkangyal.

*

Az aggastyán tovább beszélt:

— A dologban az volt a különös, hogy mult ugyan az idő, de mi ketten mindamellet szépek és fiatalok maradtunk; a többiek megvénytünk, mi pedig üdék és frissek voltunk, mint a harmatos virág. Sokszor számolgattam az újaimon és be kellett látnom, hogy folyton idősebbek lettünk. Elmult negyven évi azután ötven, ötvenöt, hatvan és még több is. De Veronika rózsá ajkán s kék szemében mindig csak a tavasz nyílott, ötelésén pedig mindig

csak azt vettem észre, hogy én vagyok a legszebb férfi a föld kerekén. Különbben, jegyezte meg az öreg gyilkos, nézzenek csak reánk a bíró urak! Hát nincs igazam, hogy ilyen gyönyörű két ember nincsen is több sehhol? Ah! milyen szép is az én feleségem! de kérem, ne nézzék nagyon soká, mert bele szeretnek és én feltékeny leszek.

A bírák ajkaikba harapdáltak, hogy nevetésüket visszafojtsák, mert hatósági személyekhez nem illik a pajzánkodás. Azt azonban nem tudták megállani, hogy ne szóljanak közbe.

— Mundezeknek . . . mondá Avinain.
— Semmi közük . . . mondá Papavoine.
— A gyilkossághoz, mondá Lacenaire.
— De mégis hallgassuk végig, mondá az Arkangyal.

*

Az aggastyán tovább beszélt:

— Engedelmeimkel uraim, igenis van közük hozzá. Egy nap feleségemmel együtt akapu előtt szivunk a friss levegőt, amint egyszerre csak arra jött egy ember, aki — tisztesség nem esik mondván — kissé kapatosnak látszott. De mi ketten nem sokat törődünk vele. Egy-másra néztünk! Megcsókoltuk egymást! Feleségem sobse látszott olyan szépnek, olyan megenni valónak, és olyan gyengéd szenvedélyvel ölelt által, hogy szívem bevesen dobogott örömeiben, amikor fütembe sugta: »Oh de szép

vagy én szerelmem!« Akkor aztán nagy nevetés támadt. A kapatos ember megállt és reánk nézve, majd megpukkadt nevetésben. »Oh! oh! a rusnya vénesszony!« Képzeltetik, bíró urak, haragra lobbantam. »Adta csuf vén boldond teremtetted! Veronika dühösen felkiáltott. De a kapatos ember nem hallgatott. »No ilyen szörnyeket se láttam eddig. Huh, de ronda az a szürke hajuk; micsoda bibircsek vannak az orrukon, hogy tológ az ajkuk!

— Bicó urak! ilyen hazugságok hallatára nem birtunk magunkkal többé; ott az országuton megöltük a boldond embert, aki nem látta meg rajtunk, hogy fiatalok és szépek vagyunk!

— Meg van a beismerő vallomás; elvölök az örök tűzbe kiáltá Lacenaire.

— Ugy van, ugy van mondá Avinain.

Es Papavoine két társához hasonlóan adta le a szavazatát.

Az Arkangyal azonban így szólott az öreg férjhez:

A tisztító tűzbe fogtok menni, szelid lelkek és ott rövidesen olyanokká lesztek, amintőknek magatokat gondoltátok. Ertelek, hogy ezt a gonosz embert megöltétek az országuton, mert ő kis hiba, hogy azt nem ölte ki belőletek, ami talán az életnek is drágább: a szerelmemnek és szépségnek képzeletét!

800-an. Hanem a falut bevették, a nap sorsa eldőlt, a francziák elszaladtak.

Másnap az ezred tovább küzdött Lipcsénél.

Az ünnepély részletes programja a következő:

Ma, 15-én este zene és disztakarodó, 8 órakor pedig az ezred tisztjei és vendégei barátságos összejövetelt tartanak a Rimanóczy-szállodában.

Holnap, 16-án ébresztő zenével; d. e. 4 órakor ünnepi szent misét mond **Andrássy** Péter katonalelkész a vár belső udvarán, melyhez kiveknek: egy kombinált diszszázad zászlóval és zenével, az egyéves önkéntesek, az újonczok és a póttartalékosok. A mise után báró **Karg** József ezredes előbb német, aztán magyar beszédet intéz a tisztikarhoz és a legénységhez.

Ezután **Wittstock** Ernő, **Kallivoda** és **Voglsang** századosoknak fogják mellére tűzni a III. osztályú tiszti szolgálati érdemrendet 25 éves szolgálatért, **Zakár** őrmester a II. osztályú legénységi érdemrendet kapja meg; az ezredparancsnok beszédet intéz **Zauberer** őrmesterhez, a ki f. évi szeptemberben töltötte be 40. szolgálati évét s átadja neki Nagyváradi város alapítványának 100 koronára rugó ez évi kamalijait.

A zászló ünnepélyes átadása rekeszti be ezt az ünnepet.

Kedvezőtlen idő esetén a Szt. László-templomban d. e. 9 órakor szent mise lesz s akkor az ünnepi beszédet **Andrássy** Péter katonalelkész fogja mondani.

Fél 12-kor a legénység megvendégeltetik ünnepi ebéddel.

Délben 12 órakor a tisztikar diszbeszédet ad, a melyre hivatalos a többi nagyváradi csapatparancsnok is.

Egész nap a legénységnek szabadsága van.

UJDONSAGOK.

A közoktatásügyi miniszter Belényesben.

— Telefon jelentés. —

Váratlan miniszteri látogatásról ad hirt belényesi tudósítónk. Ugyanis **Wlassics** miniszter a kolozsvári ünnepségekről jövet, tegnap Belényesbe érkezett.

A miniszter megjelenése óriás meglepetést okozott s noha a miniszter a legnagyobb inkognitóban akart maradni, csakhamar városszerte hirt terjedt, hogy a közoktatásügyi miniszter odaérkezett.

Legott megindultak a találgatások s óriási konsternációval beszélgették, mi oka lehet idejövételének. Mindenki a főgimnáziumra gondolt, (hisz az országsszerte keringő hírek és panaszok után méltán várhatták a miniszteri vizsgálatot) de e váratlan személyes megjelenés nagy meglepetést keltett, különösen tanügyi körökben.

S valóban reggel 8 órakor minden előzetes értesítés nélkül toppant be **Wlassics** Gyula a gör. kath. főgimnáziumba, elképzelhető meglepetést okozva megjelenésével.

Az intézet alapos áttekintése után az előadásokat haligatta meg a miniszter, majd átment a gör. kath. polgári leányiskolába s ennek megvizsgálása után az állami iskolát látogatta meg.

Az állami iskolában teljes meglepetését, nyilvánította.

A déli órákban ismét visszatért a főgimnáziumba, ahol az összejött tanáriestülethez beszédet intézett.

Beszéde elején kijelentette, hogy ne tekintsek váratlan megjelenését feljelentésre történt hivatalos vizsgálatnak, mert csak erre jártában tért be Belényesbe.

Erőteljesen hangsúlyozta a tanári kar előtt a hazafias nemzeti nevelést, majd meglepetését nyilvánította a tapasztaltak felett.

A meglepett tanáriestület mire magához tért **Wlassics** már utban volt Nagyváradi felé, mert látogatása után, a délutáni vonattal nyomban elutazott.

TAJERŐZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 kr-ért. Más időkben 50 kr.

Okt. 19-20. Iparosok országos kongresszusa.

* **Wlassics** miniszter Nagyváradon. Tegnap este 9 órakor dr. **Wlassics** Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagyváradra érkezett. A miniszter tegnapelőtt utazott Belényesre az éjt szalonkocsijában töltötte és tegnap a Pável-féle internátust látogatta meg. A látogatásra az adhatott okot, hogy nemrég egy röpirat foglalkozott a nagyváradi gör. kath. egyházmegye nemzetiségi viszonyaival, kimutatta, hogy a hívek nagy többsége magyar, de az oláhosítás veszélyének vannak kitéve s e miatt vádat emelt a belényesi internátus ellen is. A miniszter személyesen akart meggyőződni a vád alaptalan voltáról. A vizsgálat után **Wlassics** miniszter az esteli belényesi vonattal érkezett Nagyváradra s legott a püspöki rezidenciába hajtatott, és innen a hajnali 2 órai gyorsvonattal Budapestre utazott.

* **Személyi hírek.** **Nátafalussy** Kornél kir. tanácsos, főigazgató, a tankerület délvidéki középiskoláinak hivatalos megvizsgálása végett, tegnap székhelyéről hosszabb időre elutazott. — **Rimler** Károly polgármester tegnap Gyulára utazott, ahol részt vesz a gyula-nagyváradi színházterület megalapítása tárgyában tartott értekezleten.

* **Jókai Mór** elutazása. Városunk nagynevű vendége, **Jókai Mór** tegnap délután a 4 órás gyorsvonattal utazott vissza Budapestre. A délelőtti folyamán még kihajtatott a Püspök- és Félix-fürdőbe s nem győzött betelni a két fürdő szépségével, gyönyörű fekvésének dicséretével. Délre hazaérkezett s délután hár-megyed 4-kor kihajtatott az indóházhoz. Megjelentek bucsut venni tőle többen Nagyvárad előkelőségei közül, valamint néhány hírlapíró. A Jókai-pár barátságos szót váltott a jelenveitokkal, ismételtlen megköszönte azt a meglepően szép fogadtatást, melyben Nagyvárad közönsége részesítette s aztán a Budapestre induló gyorsvonattal a közönség zajos ovációi közepette kirohagott az állomásról.

* **Az agár** miatt. A dunántúli részen lévő Fehéregyház község határában lakik két földes ur: **Bodonyi** Lajos és **Fábry** Gyula. A két földes ur szomszéd birtokos földjeik egymás mellett vannak s mind a kettő szüvedélyes vadász. A két földes ur még nem is olyan régen jóbarátságban volt egymással, de a vadászutyák miatt összezördültek. **Bodonyi**nak két szép agara volt s ezek átjártak **Fábry** birtokára s a nyulakat fogdosták. A múlt hónap elején történt, hogy **Fábry** egy alkalommal, a mikor a kutyá egy fiatal nyulat vitt földjéről, rápuskázott az állatra. Ettől kezdve engesztelhetlen gyűlölettel viseltetett a két ember egymás iránt, de azért **Bodonyi** nem

tartotta vissza a kutyákat a nyulászattól. A múlt héten **Fábry** ismét a saját birtokán érte a kutyákat, de ekkor már lesett rájuk a golyóval töltött fegyverrel s mind a kettőt agyonlőtte; a holt állatokat pedig átdobatta a gazdájuk földjére. Szombaton délután a kukoricaföldek között találkozott a két ellenség. **Bodonyi**, a mint meglátta **Fábryt**, felkapta fegyverét s zszal ellenfelére lőtt, a kinek az oldalába furódtak a serétek. **Fábry** elesett. Egyik bérese akadt rá s eszméletlen állapotban vitték be a majorba, a hol a halállal vívódik. A merénylet elkövetése után **Bodonyi** kocsira ült s behajtatott a törvényszékhez, a hol fogva tartották.

* **A káptalan erdőjének kihasználása.** Arad- és Biharvármegyének egy óriási területű, nagy vidékre kiható területe, mely hosszú idő óta hever parlagon, kerül legközelebb kihasználás alá, úgy Arad, mint Biharvármegye jó részének hozva meg ezzel fölvirágzását, egy fényes jövő kezdetét. Biharvármegye délkeleti részében, Beéltől kezdve Arad megyébe áthúzódva egészen Bokszegig, egy erdőrengeteg nyulik el. Az erdőség nem kevesebb mint 126.000 kat. hold nagyságu területet foglal el s a nagyváradi latin szertartású püspökség tulajdona. Az uradalom vagyonának leltározása, melyet most folytatnak **Schlauch** Lőrincz bíboros-püspök halála folytán, hívta fel az illetékes körök figyelmét e hatalmas erőforrásra, mely évek hosszú sora óta áll használatlanul minden kiaknázás nélkül. Eppen ezért, hogy kellőleg tökélsítsék az erdőkolosszust, tárgyalásokat kezdtek. Magyarországon nem akadván vállalkozó szellemű egyén, egy külföldi ember, **Smith Bomlin**, Berlinben lakó angol vállalkozó, ki a káptalan ajánlatát elfogadta, megvette a hatalmas területet és nagy tőkével hozzálát a rengeteg erdő kihasználásához. Rövid idő múlva már megkezdik működésüket az új ipartelepek, melyeket Beél és Bokszeg között fog felépíttetni az angol vállalkozó. Központul egy nagy fátelpepet rendeznek be, deszka és fűrészgyárral, hol nemcsak nyers termékeket, de kész famunkát is produkálnak, igen sok, száz és száz szegény embernek adva ezzel kenyeret. A telep üzeme oly nagy arányunak lesz bevezetve, hogy nemcsak Magyarországot fogja gyárműveivel ellátni, de a külföldre is óriási exportja lesz. Az angol vállalkozó lehetőleg csak magyar munkásokat fog telepén alkalmazni, mit jóieső örömmel regisztrálunk.

* **Fogadd be a tótót.** **Andor** Julián is beteljesedett e régi közmondás. A szegény napszamos asszony néhány héttel ezelőtt szállást adott **Bakos** Róza ismert tolvajának. Az új lakó egész mostanáig megbecsülte magát a kvártélyon, de a napokban felébredt benne lopási hajlama s egy szép napon mikorszállásadónője eltávozott hazuról, összeszedte az őrizetere bizott fehérműket és azokkal szépen, csendesesen tovább áldott. Tegnap a rendőrség elfogta a fehérműeknek árulgatása közben s lezárta.

* **Ruttkayné** halála. A Muzeum-körut 26. szám alatti **Brázay**-féle házról három hatalmas fekete zászló hirdeti a **Kossuth**-család gyászát. Az első emeleti erkély, amely **Ruttkayné** lakásához tartozott, valamint a ravatalhoz vezető összes helyiségek feketével vannak bevonva. A ravatalt délelőtt állították fel a temetést rendező vállalat emberei. **Kossuth** Ferencz már kora reggel a halottasházban volt és maga intézkedett a ravatal felállításáról. Ugyancsak ő fogadta a nagy számmal érkező látogatókat is, akik részétüket jöttek kifejezni. **Ruttkayné** legutóbbi betegségében **ambrozovics** Meszlényi Ilona és **Kossuth** Ferencz ápolták a legnagyobb önfeláldozással. Erdékes megemlíteni

hogy *Brđzay* Kálmán azért a tágas lakásért, melyet Ruttkayné a házában az első emeleten elfoglalt, sohasem akart házbért elfogadni, míg Ruttkayné háztartásának összes költségeit Kossuth Ferencz fedezte. A temetés ma délután fél négy órakor lesz. A főváros a családnak Kossuth Lajos sírjának közvetlen közelében diszírhelet ajánlott fel, amelyet a család elfogadott.

* **Az öngyilkos tiszthelyettes temetése.** Tegnap délután egész csendben szentelték be az öngyilkossá lett *Pelczl* Ottó tiszthelyettes koporsóját a csapatkórházban, ahonnan a vasúthoz vonult ki a menet. A holttestet az elhunyt szülei hazaszállították. A temetésen a katonazene nem vett részt, csak a tisztikar vonult ki nagy számban. A beszentelést *Andrássy* Péter tábori lelkész végezte.

* **A kath. legényegylet telekvétele.** A nagyváradai kath. legényegylet áldásos működését szélesebb körben akarja kiterjeszteni; az egy-let tagjait és az ideérkező idegen iparossegédek, akik jelenleg a sok tekintetben káros és főleg költséges szállás és étkezésre vannak utalva, olcsó és jó kosztal és tiszta lakással akarja ellátni. Eddig azonban erre a célra megfelelő helyiséggel nem rendelkezett, mert meglévő házában hátsó épületén a szomszédos Csesztivó-intézet kerijébe ablakot nem vágathatott. E célból 322 négyszögletes területet kért a várostól, az úgy is parlagon heverő Csesztivó telkéből, megfelelő áron. A július havi közgyűlésen Nagyvárad város törvényhatósága a telek eladását elhatározta. A belügyminiszter a közgyűlés ezen határozatát jóváhagyta s most már mi sem áll utjában, hogy a kath. legényegylet szép tervét megvalósítsa. Érdekes, hogy a belügyminiszter ezen ügyből kifolyólag vette észre, hogy a Csesztivó-alap alapító oklevele nincs jóváhagyva s ezért kéri, hogy azt három példányban küldje fel hozzá a város kormányhatósági jóváhagyás végett.

* **Jó házból való széhhámos.** A széhhámosok egy érdekes típusa jár mostanában Nagyváradon. Pelyhes állu fiatal ember. Megjelenése tisztességes úri emberre vall, mikor beállít egy-egy úri házhoz, állítólag jó ismerősként írt levelekkel. E levelekben az illető ismerős 24 órai határidőre 10 korona parázs kölcsönt kér. A fiatal ember mindenütt választ vár és a hol a pénzt átadják neki; csodálkozik és adja a meglepettelt. Ilyként Amon Marginnál a Pintér-pár nevében, Klédorfer Lambert kapuczinus atyánál Kálmár Ilésné nevében, özv. Studinénél Fehér Jánosné nevében, Fehér Jánosnál Jellinek Ferencz nevében, Müller Salamonnál Veiszberger József nevében és Novotny Alfonznál Fehér Adolf fodrász nevében illetve megbízottjaként járt és mindenütt 10 korona eredménynyel Csopán Vinklerénél járta meg tegnap, a hol Réz Mihályné levelével járt, itt a levél hangja gyanút keltett, a fiatal ember pedig serényen keréket oldott. Felhívjuk a közönséget, hogy eme jules levél kézbesítő, illetve megbízottat jelentkezése esetén a legelső rendőrnök átadni sziveskedjenek.

* **Az algyői hid eltolása.** Érdekes és ritka látványosságban volt tegnap részük a hidépítés tudományával foglalkozó mérnököknek és a szenzációra mindig kíváncsi laikusoknak. Tegnap délelőtt történt meg fényes sikerrel az Algyő alatt levő tiszai hidnak az eltolása, a mely munka óriási közönség jelenlétében folyt le. Maga a hid teljesen a tudomány legújabb vívmányai szerint épült. A régi hid ép vasszerkezetét apró csigák és kerekek segítségével eredeti magasságban tolták át új helyére, mintegy 200 méternyi távolságra az előbbiől. A régi hid használható vasszerkezetet teljes egészében most a hid két oldalán emelt szilárd építményeket köti össze. A nagy munka befejeztével a Nagyvárad és Szeged között közle-

kedő vonatok már mind az új hidon robogtak át a Tiszán. A régi alföld—fiumei vasutvonalnak illetéknéppen egészen Gombosig, a hol mostanában még gőzkompok hordják át a Dunán a vonatokat, teljesen a moderna tudomány vívmányai szerint kiépített pályatesté van. — Mikor nemrégiben Máramaros megyében tudományos kísérleteket végeztek egy szakadásig megerhelhet vashiddal, ekkor ott volt a helyszínen az ország technikus erőinek színe-java. Most éppen úgy figyel az ország az algyői kísérletre. A magyar tudományos világnak sok kiváló embere nézte végig a szép feladat megoldását. A magyar mérnök- és építész-egyesület számos tagja, rajtuk kívül a királyi műegyetem hidépítő osztályának sok jelese Ziegler Győző műegyetemi tanár vezetésével, továbbá számos magánvállalat vezetősége eljött erre az alkalomra.

* **A Színház végleges átvétele.** A nagyváradai színház építését ellenőrző bizottság holnap, csütörtökön délután 3 órakor ülést tart. A színházra az építész által elvállalt jótállási idő most lejár s ezért az összes munkálatokat felülvizsgálja a bizottság, amelynek valószínűleg ez lesz az utolsó funkciója.

* **Elgázolt gyermek.** Régi és sokszor panasztól állapot az Nagyváradon, hogy egyes üzletek kihordó kocsijai észnélkül száguldoznak a város utcáiban. De hiába! a rendőrség az ilyes állapotokkal szemben tehetetlen. Nos pedig sok áldozata volt már az efajta száguldozásoknak s ezek száma tegnap egy új esettel szaporodott. Tegnap délután 4 és 5 óra között a reáliskolai tanulók játékkórától jöttek a városligetből, köztük *Balázs* György másodosztályú tanuló is, a ki a Sztaroveczay-utcán jött hazafelé s mikor a Kálvária-utca sarkához ért, az arra nyargaló Janky-féle petróleumkihordó kocsit elgázolta. A súlyos kocsit átvágatott a gyermek testén s fején, mellén és karján súlyos zúzódásokat okozott. A szerencsétlen gyermek eszméletlenül maradt a földön s az összefutott sokaság jó ideig tanácsalanul állta körül, míg rendőr érkezett s a súlyosan sebesült szerencsétlen gyermeket beszállították a biharmegyei közkórházba. Még elsem oszlott a sokaság, mikor arra jött haza hivatalából a szerencsétlen gyermek édes atyja, ki a kir. tábla tisztviselője s itt értesült fia szerencsétlenségéről. Megható jelenet volt, a mint a kétségbeesett apa a közkórházba futott s gyermeke horgylétéről tudakozódott. Mint későbbbe értesültünk, a súlyosan sebesült gyermeket atyja haza szállíttatta, mivel sérülései nem életveszélyesek.

* **Keserves felébredés.** *Kokoska* József gyolcsos tegnapelőtt éjjel nyugodtan aludta az igazak álmát szekeren a nagypiacz-téren. De mielőtt lefeküdt, vagyonát, mintegy 1140 koronát papírban gondosan szekere ládjába rejtette. Avval, mint ki jól végezte dolgát, nyugodni tért. Oly jól aludt azon éjjel, hogy a nap már besütötte az atyafi minden részét, mikor felébredt. De bizony keserves volt a föl-ébredés szegény tótocska, vagy pardon! *Kokoska*nak, mert felépáskodása után mindjárt pénze után nézve, a ládát feltörve, pénzének csak hült helyét találta. A szegény gyolcsos ijedt arczzal jelentette be baját a rendőrség-nél, mely csakhamar elfogta a tettest *Szosznyák* András 22 éves kocsis személyében, ki már egyszer kassza betörésért büntetve volt. *Szosznyák* különben a gyolcsos tótokhoz különös vonzalommal viseltetik, mi a fenti eset is, de meg az is bizonyít, hogy már egyszer *Grigej* Ignác gyolcsos, kinél alkalmazásban volt, meglöpte, de *Grigej* megbocsátott neki. Most azonban nem kerül el a büntetést, mert az ügyészséghez szállíttatott, miután töredelmesen bevallotta a lopást s tervének sikeres keresztülvételének örömeire rendezett lumpolás

után fennmaradt összeget, 11 korona 30 fillér hijjával átadta.

* **A közkórház csatornája.** Evtizedek óta panaszkodnak a közel lakók, hogy Biharmegye közkórházából a szennyvizeket és hulladékokat a Páris-patakba eresztették s az megfertőztette a patak egész mentén a levegőt. Most egy czélszerű, levezető csatorna építését tervezik, a mely a kórházból Lukács György- és Széles-utcán vezetné le a Körözsbe a kórház szennyvizét. A csatorna építésére most írják ki a pályázatot. Az egész mű 32000 koronára van tervezve. Ez összeget a kórház-alap viseli. Az általános csatornázás idején a város megfizeti azon összeget, amennyi a csatornából az általános csatornahálózatba beillik.

* **Szerencsétlenség a szüreten.** Hegyháton Varjas Mihály odaváló lakos szülőjében a szüreten dolgoztak Mészáros Imre, Kuti György, Szikra Antal és Moldos János. A négy ember a présházban foglalatzkodott s a megtöltött hordókat eregették le a pinczébe. Eppen egy tizenöt hektoliteres hordót akart lebecsátani a négy ember köztelen. Mészáros és Kuti a pincze lépcsőjének felső részén álltak és a köztelen eresztették le a hordót, a másik két ember pedig alul tartotta. A lépcső felső fokán álló emberek eközben megcsúziak, a kötélt leszaladt a nedves hordóról s az alatt lévő két embert a súlyos hordó leütötte. Mindkettőnek a mellkasát és a fejét felismerhetetlenségig szétlapította. A két ember szörnyet halt. — Komjátón pedig Gyurcsik János és a felesége estek áldozatul a saját vigyázatlanságuknak. Gyurcsiknak már forrásban voltak a borai s a pinczejét éjjelre bezárta, nehogy az éjjeli hűvös idő a bort forrásában megakassza. Szombaton reggel Gyurcsik a feleségével együtt ment a pinczébe. A mikor a belső ajtót felnyitották, a kiömlő gáz mind a ketőtt elszédítette s mire nagykössön rojuk akadtak, már mind a kető meghalt. A szerencsétlenül járt házaspárt öt apró gyermek siratja.

* **Betörés és lopás a tulajdonos szemeláttára.** Vakmerő betörés történt hétfőn este 9 órakor az Ujsoron. Özevgy Fries Ignác 85 éves magánzó lakásába említett időben a folyosó ajtójának tüveg ablakán és a háló szobába vezető ablakon egy férfi bemászott és a szobában lévő két szekrényt a fölébredt öreg nő szemeláttára feltörte. A halálra rémült öreg nő tehetetlenül állott a vakmerő betörő előtt s nézte annak munkáját. Azonban mikor a második szekrényt törte fel, az öreg asszony kikapta a fiókból a 62 koronát tartalmazó dobozát és menekülni igyekezett. Szándéka azonban hiábavaló volt, mert a vakmerő férfi a szegény öreg nőt leteperte, kiragadta kezéből a pénzt és elment. Az agg nő a kiállott igazlaktól betegesen jelentette be másnap reggel az esetet a rendőrség-nél s közölte az illető személyleírását. Ez alapon a rendőrség megindította széles körben a nyomozást, mely tegnap csakhamar eredménynyel járt, amennyiben a rendőrség Pfeifer Ferencz kőművest — kire a személyleírás teljesen ráillik, elfogta. A károsult nő rá is ismert, noha Pfeifernak bajusza a tett elkövetésekor zsebkendővel volt lekötte. A vallatás után Pfeifert lezárták.

* **Apró hírek.** *Sule* Flóra napszámos tegnap este felé a Kolozsvári-utczai Dácsim-féle korcsmában iddogált. Majd fizetésre került a sor s apró pénze nem lévén, 20 koronát váltaltott. Ezt látva *Olár* János rosvolt multu csavargó, azzal az ürüggyel, hogy elveszett pipáját keresi nála, megmotozta *Sule* s a pénzt tőle motozás közben elcsenye. *Olár* e tettért ismét visszajutott megszokott lakhelyére a dutyiba. — **Betörés a Széchenyi téren.** *Lakatos* Juliska, kinek a Széchenyi-téren levő Rádi-názban szatócs üzlete van, tegnap éjjel véletlenül nyitva felejtette az üzlet vasajtóját, mit arra használtak fel eddig ismeretlen egyének, hogy

behatoltak az üzletbe és 3 láda szivart, 2 üveg pálinkát s körülbelül 50 korona készpénzt vittel el. A rendőrség a káros feljelentése alapján a nyomozást megindította.

* **Családi dráma a hajón.** Az éjjel 12 órakor véres családi dráma folyt le a magyar folyam- és tengerhajózási társaságnak 426. sz. uszályhajóján, a mely Budapesten a Közraktárak előtt a szabad Dunában horgonyozott. Az uszályhajó kormányosa Schnebel Adám tegnap este nem volt otthon és csak éjjel tért vissza a hajórára. Egy kis ideig fel s alájárt a fülkében, aztán zsebéből hirtelen revolvert rántott elő, a melyből feleségére, Mergl Evára lött, a kit a golyó nyakszirtén talált. Az asszony elesett és elv szlette eszméletét, mire Schnebel önmaga ellen emelte a fegyvert és föbe lötte magát. Schnebel azonnal szörnyen halt. A orvosok zajára előfutott a hajó többi személyzete és az asszonyt igyekezett életre kelteni. Az előhívott mentők már csak Schnebel halálát konstatálhatták, a súlyosan sérült nőt pedig a Rókus-kórházba szállították. Schnebel holttestét később a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Schnebelné, a kit a kórházban kihallgattak, azt mondta, hogy férjét nyomozó adósságai indíthatták kétségbeesett tetteire.

Igazságszolgáltatás.

Hűségese házőrző. Reisz Péter nyüvedi mezőúr hitestársával Váradra készült. Rendbe raktak a lecsuktak mindent a ház körül, de mégse hagyták vón nyugodtan a házat, ha megbízott őrizőt nem állítottak volna. Jobb az úgy, ha van valaki, aki körülnéz a telken. Megbízta hát Pántya János 15 éves bojtárgyereket, hogy őrködjék, míg ők a vásárran járnak. Jutalmat is ígértek, holmi vásárfiát.

A fiu be is állt az őrizetbe s ott ügyelgett a ház körül egész délig, de déibe megéhezett, s holmi harapnivaló után nézett. Semmit se hagytak házon kívül, így hát mit sem talált Pántya János. Ebben ám nem tudott egy könnyen megnyugodni s fogta magát, betörve az ablakot, bemászott az ablakon a házba s falatozás után alapos házkutatást rendezett, s 16 korona 36 fillért gubája zsebében letéte helyezve elliant a házból.

A hazatérő gazda legott nyomára jött a doleognak s az ügyetlen fiut, ki közben elfecslegte hőstettét, elcsipték.

Ma ítéltékzezt felette a törvényszék s 8 napi fogházra ítélte a hű házőrzőt.

Ellített hírlapiró. A Szegedi Napló két évvel ezelőtt azt írta Korossy Emil szabadkai református lelkészről, hogy Királyhalmán, ahol nagy szőlőtelepe van műborokat készít. A lelkészt a közigazgatási hatóság folmentette a vadától, mire ő rágalmazás miatt feljelentést tett Gallovich Jenő hírlapiró ellen, a ki a cikkért a felelősséget elvállalta. Tegnap tárgyalta a szegedi büntető járásbíróság a hírlapiró ügyet és Gallovichot rágalmazás miatt 60 korona fős és 20 korona mellékbüntetésre ítélte. A lelkész maga kérte, hogy a papaszlotlat enyhén büntessék meg.

Gallovich felbbezett.

A dob-utczai rablógyilkos. A tegnapi tárgyalás csak késő éjjel ért véget a szakértők meghallgatásával. Az utolsó szakértő dr. Szigeti Gusztáv ellenzéki orvosszakértő volt, aki hosszasan felelt a törvényszéki orvosok fejtegetéseire. A válaszból a következőket adjuk:

A törvényszéki orvos urak *Ajtai* és *Minich* véleménye oda konkludál, hogy Gelber Baruch

áldozatát hanyatlékvő helyzetében támadta meg és okozta rajta a kétségteletlenül halálos sérülést, mely a bonczjegyzőkönyv szerint nyakon balról jobbra és felfelé halad és négy centiméter mély és 13 méter hosszú.

Gelber Baruch jobb és balkézen a Szent Rókus-kórház sebészeti osztálya által 1901. december 21-én kelt jelentése szerint láthó sérülések, metszett és harapott sebések pedig abban az időben keletkeztek, amikor áldozatával dulakodott. Gelber Baruch sebzései észszerűen és természetesen úgy jöttek létre, hogy a Müller Teréz kezében volt először a kés s rátámadván a férfire, ez a fejének irányzott vágást ösztönszerűleg a jobb kezével kivádate s e közben érte felülről a kézfejét a kés vágása, mely a tonyérbe siklott.

A nyakmetszésen észlelt négy csipke, a miből a törvényszéki orvosi vélemény a három, esetleg négy metszést következteti, abból származik, hogy Müller Teréz fejét a halált okozó sérülés hatása alatt rángatta s ezen rángatás okozta a sebek négy csipkezetét. Es ez a csipkezett seb áll a legerősebben szembe az orvosszakértők ama véleményével, hogy Gelber Baruch az ágyban, orozva támadt áldozatára. Es hol van a vér az ágyból, melynek párnája, lepedőjére kellett, hogy leforduljon és pedig azon az uton, a melyen Müller Teréz élete elszállt testéből — a halálos tusának a helyét a mellett a vértócsa mellett kell keresnünk, a melyet a hitetes helyszíni szemle a szoba padlóján feltüntet. Es ennek a fekvő és mélyen alvó leánynak a nyakát háromsor-négyszer kezdte volna vágni Gelber Baruch, mert ezt tette az orvosszakértők véleménye szerint. Már pedig orvosilag, emberileg lehetetlen, valószínűtlen, orvosilag azért, hogy egy irányban haladó vágás négy külön mozdulattal vitetett véghez s hogy a seben csak csipkezettség maradt, emberileg pedig azért, mert a sérülés első pillanatában Müller Teréz felbredt s négyyszer nem kezdhet bele Gelber Baruch ugyanabba a vágásba.

Az orvosszakértők véleménye után a kir. ügyész terjesztette elő vádbeszédét, melyben a következőkre fektette a vádat:

Lumpol, a büntényákon fordul meg naponta s ehhez pénzre tegyen szeri, mitől sem riad vissza. Bizonyos, hogy Gelber megfontolt ölési szándékkal ment annak a boldogtalan teremtsnek lakására. Mikor véres tetteivel végzett, elrabolta áldozatának kis pénzét, silány ékszereit s távozott.

Reggel, mivel maga is megsebesült, nyugodtan ment a kórházi rendelőbe s beköttötte kezét. Bizonyítja a rablást is, majd a két lopást s szónoki lendülettel elmondott beszédét a minősítéssel végzi. A legsúlyosabb büntetése, halálbüntetést kér a vádlottra s a többi szakaszokra a bíkv. 278. §-alajján.

Dr. Fried Vilmos védő nagyszabású, éles jogi érzékről tanuskodó beszédét azon kezdte, hogy e bünpör borzalmai a rémregények dermesztő hatását kelik fel. Nyakmetszés, tátongó sebek, a halálverejtő pillanatok, a kiomló vér meleg póze, megannyi olyan részletek, hogy fölzaklatják a képzeletet s a hideg mérlegelést szinte kizárják. Érti és méltányolja a lelkek háborgását. De ő is nemes alapra építi védelmét az igazságra.

A védő ezután rövid jellemzését adja a bünpör tényállásának, Gelber a nagy büntette előtt lopott, dorházott s oly állapotban volt ez időjáji, hogy gyilkosságra irányuló szándék, a hogy a törvény kívánja: jól megfontoltan, nem érlelődhetett meg lelkében. Neki pénz kellett s azt jól tudta, hogy a szerencsétlen Müller Teréznek nem sok a pénze. Gelber a legrosszabb esetben csak azért ölt, hogy a lopott zsákmányt megtarthassa, de semmiesetre sem azért, hogy rabolhasson. Beszéde végén figyelmezteti a védő az esküdteket arra, hogy a részvét rendszerint nagy vesz-delemben sodorja az igazságot. Fojtsák el hát a döntés pillanatában részvétüket az áldozat iránt, felháborodásukat a vádlottal szemben s diadal-maskodják — az igazságot!

Ezután a válaszok következtek.

Este fél hétkor mondották ki az esküdtek verd kijüket *Szótöbbséggel szándékos emberölés büntetlében mondották bünösnek Baruch Bélát.*

Az ügyész örökös fegyházbüntetést indítványozott, s ennek értelmében a bíróság szándékos emberölés, rablás és hét rendbeli lopás büntetlőért, *életfogytiglani fegyháza* ítélte.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szerda: Aranyhalak (premier.)

Csütörtök: Svihákok.

Péntek: Uriel Acosta.

Szombat: Iparos ünnepe. Varázshagedű. A munka. (Diszeldadás az iparkongresszus tiszteletére.)

Vasárnap: (délután Kurucz Feje Dávid. este Csepürágók.

Hírek a színházról. Ma, szerdán este premiér lesz újra a Szigligeti-színházban. Az *Aranyhalak* című nagyon kedves és élvezetes vigjáték kerül bemutatásra. A vigjátékban a drámai társulat legkitűnőbb tagjai játszanak. Csütörtökön a nagyszerű *Svihákok* operett kerül harmadszor színre. Nagy már is az érdeklődés *Uriel Acosta*-jának a pénteki előadása iránt. Szombaton újra diszeldadás lesz. Az országos iparos kongresszus tiszteletére rendezik. Szávay Gyulának gyönyörű költeménye, a *Munka*, Gelléri Mór érdekes dramatizált vezérczikke, az *Iparos ünnepe* s a kedves muzsikája *Varázshagedű* körül színre.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 27.

Bérlét 14. sz.

Ma szerdán, 1902. október 15-én

Arany halak.

Vigjáték.

S Z E M E L Y E K:

Pöchlarné Josefina, fiatal öz. —	E. Kovács Mariska
Felsen Joachim, ezredes —	Peterdi S.
Erich fia, főhadnagy —	Deesy Alfréd
Benzberg — — — —	Krasznay Andor
Winter Márton, városi képviselő	Bognár J.
Emmi, leánya — — —	H. Novák Irén
Özv. Hattvitzné Matild báróné	László Irén
Stettendorf — — — —	Szarvasi Sándor
Malvin, szobaleány — — —	Kulinyi Mariska

BEJÁRÁS: Nagypáholy 7 ft. földszinti és első emeleti páholy 6 ft. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 ft 50 kr. Kőrszék 1 ft 20 kr. Tümlászék, 1 ft. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szindap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap csüörtökön, október 16-án

Svihákok.

Operette.

IRODALOM.

A női kedély istenes, keresztényies képzésére, ugyszintén *elemi, polgári leányiskolák, női praeparandiák, női internátu-*sokban tartandó szivnemesítő exhortációknak, *müvelt keresztény nőknek* áhitatos olvasmányt igen ajánlatjuk dr. Trikal József *»Légy*

gyengéd lélek című elmélkedéseit. Az iskola-év minden vasárnapjára és ünnepére tartalmaz rövid tartalmas elmélkedéseket, amelyek kapcsán egy a hittanár, mint a ker. nő otthon hozzátartozóinak lelkiéletét áhitatosan nevelheti. A mű 39. sz. elmélkedést tartalmaz 282 oldalon, kezdve *Mária nevenapjától egész Pünkösöd után 3-ik vasárnapig*. A főgyhm. jóváhagyással megjelent csinosan kiállított mű. Alkalmi ajándéknak is igen alkalmas. Ara fűzve 2 kor. 50 fillér. Megrendelhető az *Oktató Nép-könyvtár* szerk. címén Budapest, VII., Csömöri-ut 16. sz. Ugyanott sz. Czeczilia életörténete is megrendelhető 1 kor.

Közönség köre.

Végválasz Zsák I. Adolf urnak.*

Kedves nagy jó uram!

Válasza nem lepelt meg, mert hisz eleve hallottam, hogy vissza fog *dupláni*. Szerencsém csupán az, hogy nem tudott megsebzni, mert mint soraim végén látni fogjuk, a puskája visszafelé sült el s így csak önmagát sebezte meg vele.

»Visszhangjában« különben valami újat nem találtam, csak annak folytatóság igazolása, hogy Ön a *kritikusoktól eltérőleg nem tényekre, hanem következtetésekre épít, és hogy első levélben mondottakat az utóbbi levelében ismét maga magát czáfolja le.*

Ön ugyanis első válaszában ezeket mondja: »Enek daczára azonban mégsem hagyható némi megjegyzés nélkül, — habár e helyen is — Lakos Lajos cikkét; mert különben nincs kizárva annak a lehetősége, hogy sokan, kik azt olvasták, a váradi lat. szert. Káptalan e város anyagi, jogi és kulturális fejlődésének kerékkötőjeül fogják tartani, sőt jogtiprás és fosztogatásról vádolni.« Miért is részben a balítélet alkotásának a megállására.

Második levelében pedig szólilyentéknép: »1. Nem áll az, mintha én a »Komentárt« a Káptalan védelmére irtam volna.

No Uram, az Ön első és fenti kinyilatkoztatását, hogy tudja utóbbi nyilatkozatával összhangba hozni?

Előbbiben a *netaláni balítélet megállására tollat ragad* s habár nem is *expresse*, hanem igenis *impliérte a káptalan védelmére kel*, s midőn figyelmeztetve lesz, hogy felesleges és indokolatlan munkát végezett, akkor a védelemrekelést *szonika letagadja*. Hol itt sonaiban a logika vagy pedig következetesség?

Majd azt mondja 2 pont alatt: »Nem áll meg a krónika szó kérdésének a magyarázata sem.«

Már engedelmet kérek nagyon is meg áll, mert lehet valaki krónikás, de abból még sem következik az, hogy az a krónikás tisztán csak »krónikákat« írhat és hogy az más valami *micsodát* is ne írhatna, mert erre tilalmat sem az irodalmi, sem a polgári, sem pedig a kánonikai törvényekben nem találunk.

Például: vegyük azt, hogy Ön a mai korak — idővel — egyik legnagyobb krónikusa lesz. Vajjon ki van az zárva, hogy Ön kizárólag csak krónikák írásával foglalkozhassék? Vajjon nem állíthat-e ön is egy olyan jussokat összefoglaló jegyzékén mint azon krónikásom, vagy más valami »micsodát?« Avagy nem-e írhatna ön krónikás minősége daczára szép drámákat, avagy ép — ha kedve kerekedik — még egy külön szindarabot is mint Goldstein Számi?

Írhatja ön mindezeket, azért az utóbbiakra senki sem fogja mondani, hogy *krónika*, mint a hogy én nem mondtam az én krónikásom »micsodájára« sem, így tehát Ön ennek daczára *krónikás*-nak fog maradni.

3. Pontra nézve: ha még a negatív ér-

*) Zsák ur pár napra elutazott. Mig ezt egy részről szükségesnek tartjuk megjegyezni, másrészt nem akarunk e miatt utjába állani a végválasz megjelenésének. Kezd azonban személyes éle lenni a dolognak s mi is egy czifázióval fejezzük be a vitát: »Tant de bruit pour une omelette!«

lékü tanácsokra is szüksége van, őszinte sajnálattal fejezem ki részvétem.

Tiltakozásom daczára is újból tanácsot ad. No már kérem ez a legenyhébben szólva *legaldóbb is erőszakoskodás*. Felesap professzornak s latinul tanít. Én ugyan úgy tudom, hogy a hivatolt idézetben az »esse, vagy« *fuisse*, *egyenértékű*, de hát koncedálom, hogy rossz és hogy az ilyenekért szekundát szoktak kapni. Busultam is eleinte evégelt nagyon, később azonban megvizsgáltam halhatatlan Petőfink azon verse: »Diligenter frequentáltam iskoláim egykoron, szekundába szorult mégis sok számár professzorom.« És úgy biz én a szekundával most már épenséggel nem törődöm.

Ja, ja! így kerül az ember sokszor a »Zsák utcaába.« *Lakos Lajos.*

TAVIRATOK.

A katolikus nagygyűlés.

Budapest, okt. 14. (Saját tud. táv.) A katolikus nagygyűlés délután ötkor kezdődött. Az igazgató tanács nevében *Zichy* János elnök nyitotta meg a gyűlést.

Csávolyszky püspök hatásos megnyitójában vázolta a nagygyűlés célját. Elismerését fejezi ki az elnök tevékenységéért. Végül üdvözli a megjelenteket. A püspök beszédét lelkesen megéljeneztek.

Ezután tárgyalás alá kerültek az igazgató tanács évi jelentése és a beérkezett indítványok.

Választottak husz igazgató tanácsot s ezután az ülést bezárták Este ismerkedési banket volt a Vigadóban.

Széchenyi miniszter lemondása.

Budapest, október 14. (Saj. tud. táv.) A »Magyar Szó« írja, hogy *Széchenyi Gyula*, a király személye körüli miniszter beadta lemondását. Utóda állítólag *Zichifalvy* képviselő lenne.

Fényes László Szerényiről.

Budapest, október 14. (Saj. tud. táv.) A Magyarság vezércikkében — *Fényes László* többek között ezeket mondja: — Miből telt Szerényinek oly fényes életmódra, miből vette a budai nyaralóját? Ossze fogom gyűjteni mindazon adatokat, a melyek közéleti működését el fogják temelni.

Hamisító főúr.

Liptószentmiklós, október 14. (Saj. tud. táv.) Dr. gróf *Matuska* László vármegyei aljegyző, a »Liptó« szerkesztőjét vasuti jegyek hamisításáért Hatvanban letartóztatták. Állásáról legott lemondott. Az eset óriási szenzációt keltett. A hamisító gróft kihallgatása után szabadon bocsátották.

Ruprecht bajor herceg Bécsben.

Bécs, okt. 14. Ruprecht bajor herceg ma reggel ideérkezett. Megérkezésekor a diszszolgálat és a bajor ügyvivő fogadta. A herceg a burgba hajtattott, ahol kihallgatásra megy a királyhoz, hogy köszönetet mondjon ezredtulajdonossá való kinevezéseért. (M. T. I.)

A sztrájk.

New-York, október 14. Megbízható helyről jelentik, hogy *Roosevelt* elnök szombaton utasította *Root* hadügyminisztert, szólítsa fel

Morgan, hogy keressen utat-módot e sztrájk megszüntetésére. *Morgan* gondolkodott a dologról, de azután értesítette a hadügyminisztert, hogy semmit sem tehet ebben a dologban. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tűz z e l - v a s s a l.

Írta: *Sienkiewicz* Henrik.

115

— Most pihenjünk előbb, mondotta a herceg, hogy új erőre kapjunk. Három hónap óta nem kerülünk ki a nyeregből, testünket elgyöngítette a sok viszontagság. Lovaink kidőltek, mezitláb jár a gyalogságunk. Menjünk tehát Starasba, ott kipihenjük magunkat, talán lesznek, akik hozzánk csatlakoznak s azután újult erővel megyünk a tűzbe!

— Mikor indulunk fenség? kérdezte az öreg *Sacwil chowski*.

— Nyomban, öreg pajtás! felelte a herceg s azután a vajdához fordult:

— Te merre veszed utadat?

— Egyelőre *Glinjaniba* megyek, ahol, úgy hallom, a csapataink gyülekeznek.

— Elkísérünk, amíg biztosabb vidékre érkezték.

A vajda nem felelt, de nem volt inyére a dolog. Elszakadt a hercegtől és a herceg mégis kíséri őt! Csak azért, hogy megvédje?

Volt-e valami titkos célja? Ezt jelentették-e szavai?

A vajda tündött rajta kis ideig s végül a az utóbbira gondolt, mert a tiszték gyanakodva, bosszusan, kihívóan tekintettek reá. Más, kevésbé fegyelmezett táborban már ki is tört volna nyíltan a méltatlankodás. Meghajlott tehát és szótlanul távozott.

A tiszték is követték, mindenik csapatához sietett, hogy az indulásra fölkészüljenek. Csak *Skrzetuski* maradt a hercegnél, aki szomorúan kérdezte:

— Miféle katonák vannak a két kapitány csapatában?

— Hasonló jókat aligha talál nál másutt. A dragonyosok német módra verekszenek, a gyalogosok a harminczéves háborút végigküdöttek sorából kerültek ki. Olyanok, mint a római triariusok.

— Sokan vannak?

— Két ezredbe osztva háromezer ember. — Mit nem tudnék a segítségökkel megcselkedni!

Arccán fájdalom tükröződött, aztán így beszélt:

— Rosszul választották meg a fővezéret, nagyon rosszul. Ostorog csak úgy tudna háborút viselni, ha latin szónoklatokkal, meg bőbeszédűséggel harcolhatna. *Konopolski*, aki nékem sógorom, derék, harci hagyományokban meggyarapodott családból származik, de fiatal és tapasztalatlan. *Saslavski* a legrosszabb közöttük. Régen ismerem már. Kis bátorságú és gyöngé szellemű ember. Elaludni tud a legnagyobb csatazajba is, de verekedni nem. Nem az irigység adja ezeket a szájamba, de az aggodás, amiérthogy éppen e rettenetes időkben tesszik a hatalmat tehetetlen emberek kezébe. Oh uram, vedd el tőlünk e keserű poharat. Mi lesz hazánkából? Hacsak gondolkodom is róla, hívom a halált, mert fáradt vagyok már és mondom néked, nem soká járom már ezt a földgolyót. A lelkem sóvárog ugyan a harcok után, de a testem ereje fogytán van.

— Kimélved kellene az egészségedet, uram! Az életed drága mindannyiunknak.

— A mi drága hazánk aligha másként nem itél felőle, mert különben nem így bánt volna velem. Mellőztek s most a kardot is kicsavarják a kezemből!

— Ha az Isten úgy akarja, *Károly* herceg püspöki pásztorbotjából korona lesz s ő majd tudja akkor, hogy kit jutalmazzon, kit büntessen.

— Addig is a magam utján járok!

A herceg nem gondolt arra, hogy ő is, éppen úgy, mint a többi kis király, külön poli-

titkát csinál. De ha észreveszi is magát, akkor sem tér vissza le az utjáról, mert meg akarja menteni a köztársaság becsületét. Most sokáig hallgatagon állott, végre nyertésbe kezdtek könn a lovak és megharsantak a trombiták. Indulásra készen állottak a csapatok. A zaj fölriasztotta a herceget álmodozásából, aki megrázta a fejét, mintha minden borus gondolatot ki akarna űzni belőle és közömbösen kérdezte Skrzetuskitól:

— Békés volt az utad?
 — A msynski erdőben egy csomó parasztra bukkantam. Lehetek vagy kétszázan, szétvertem őket.
 — Jól tettél. Hát foglyokat ejtettél-e?
 — Ejtettem, de...
 — Leöltetted őket?
 — Nem, hercegem. Szabadon bocsájtottam őket.
 A herceg elképedt s összerándozta a homlokát.
 — Mit hallok? Hát mér te is a békepárt-hoz szitasz? Mit jelentsen ez?
 (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorolták ki:

- 10000 koronát nyert: 91389.
  - 5000 koronát nyertek: 25548 26056 94570 99170.
  - 2000 koronát nyertek: 5961 9528 11113 12037 19639 21745 23457 34524 41549 43007 45089 51021 54321 55568 57858 69069 70791 70874 74404 77988 79690 94739 95798 97606 98199.
  - 1000 koronát nyertek: 2514 6760 8555 11735 12082 13001 15330 16644 17234 17563 17569 23236 23449 27510 80629 41919 32296 34209 38491 41656 42209 43126 44646 51107 60000 65427 76856 82418 84554 87735 88610 88731 91424 91679 94441 9788C.
  - 500 koronát nyertek: 3268 3531 5389 8403 8978 10387 11176 22177 13029 13843 15949 22068 24386 27683 28086 31373 31861 34940 36326 37077 37818 40616 40627 42293 43168 45666 48462 52359 55784 57782 58645 58872 58980 59251 64139 67110 76220 76923 77121 78163 80855 80903 81459 83362 84584 91691 91977 93635 93739 94884 97521 98773.
- A fölbbi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

**Helyek Jönő és Társa
Tőzsdéi Jelentése**

A Tőzsdétől eredeti táviratok.

Matériák.

	Budapest, okt. 14.
Buza októberre	7.27
Buza áprilisra	7.84
Tengeri	5.60
Rozs okt.	6.45
Zab apr.	6.15
Káposzta, ropogó, áuz.	11.85

Értéktőzsde.

	Budapest, okt. 14.
Magyar hitel	183.50
Magyar hitel	72.50
Államvasút	711.75
Rimamurányi	42.00
Magyar jelzálog	47.50
Szállítási	
Wagon-kölcsön	

Hivatalos Árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. okt. 14-én.

Magyar aranyjárdék 4%	120.00
Magyar koronajárdék	97.80
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	
Magyar földtelebmentesítési kötvény 4%	97.75
Italmérési jog megváltási kötvény	100.00
Horvát-szláv földtelebmentesítési kötvény	98.00
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	204.00
Tiszszabályozás sorsjegy-kölcsön	161.00
Osztrák járdék papírban	100.50
Osztrák járdék papírban	100.50
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona járdék	100.00
Osztrák államsorsjegyek	150.50
Osztrák magyar bank részvény	15.90
Magyar hitelbankrészvény	723.50
Osztrák hitelintézet részvény	713.50
Párisi visita	95.17
20 jrnkos arany (Napoleon'dor)	19.06
Németbirodalmi márka	116.95
Londoni visita	239.85
20 márkás arany	28.42

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Kiadó lakás.

A Biharmegyei takarékpénztár Kossuth-utcai házában

Egy másodemeleti udvari lakrész

két szoba alkov, előszoba, konyha és megfelelő mellékhelyiségekkel

f. évi november hó 1-től kiadó.

Értekezhetni az intézet I. emeleti üzlet-helyiségében. 294

Kiadó lakás.

A Mezey-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy első emeleti utcai lakás, mely áll: 4 szoba, 1 alcoven, mellékhelyiségek s egy üveges terasz a Kö. rőrsre,

f. évi november hó 1-től kiadó.

Kiadó magtárak.

A Nagyváradi Takarékpénztár tulajdonát képező katonavárosi Weinberger-féle gyári helyiségben levő üres magtárak

azonnal bérbevehetőek.

Ertekezhetni a Nagyváradi Takarékpénztárnál.

Nagyvárad város tanácsának árverési küldöttségétől.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbizás folytán a város részére szükséges városi villamos telep, gép-, kazán- és lakház felépítési munkálatainak vállalatba adása czéljából 1902. évi október hó 20-ik napján d. e. 9 órakor a városház nagytermében nyilvános árlejtést fogok tartani.

Az összes munkálatok, — a kémény és kazán falazás kivételével, melyek a vállalathoz nem tartoznak, — mintegy 110.200 koronában vannak előirányozva s egy fővállalatnak adatnak ki.

A bánatpénz 8000 korona, mely készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban teendő le.

Árlejtési szóval, vagy írásban zárt ajánlat utján lehet; szóbeli ajánlattevők bánatpénzüket alulírott küldöttségi elnök kezébe az árlejtés megkezdése előtt letenni, zárt ajánlatok benyújtók pedig ajánlatukhoz mellékelni kötelesek.

Zárt ajánlatokban világosan kitéendő, hogy ajánlattevő az árlejtési feltételeket, a költségvetést, a terveket és egységár fizetési ösmerit s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja; szóbeli ajánlattevők ezen körülmény elismeréséből az árlejtés megkezdése előtt az említett okmányokat aláírni kötelesek.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyváradi város közönségét csakis az árlejtés eredménye felett hozandó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad város tanácsa fenntartja magának a jogot arra nézve, hogy a tett ajánlatok felett szabadon határozhasson, jogában fog állani tehát bármelyik ajánlattevővel szerződni, vagy az árlejtés eredményét megsemmisíteni s új árlejtést kiírni, vagy pedig az árlejtés tárgyát képező munkálatokat háziilag szerződéses vállalkozóival végeztetni.

Az árlejtési feltételek, a tervek, költségvetés s városi egységár fizetési a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nagyváradon, 1902. október hó 11-ik napján.

Komlóssy József,

joggyi és gazdasági tanácsnok, mint az árverési küldöttség elnöke.

342.

17269—1902. sz.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város rendőrkapitányi hivatala mint I. fokú iparhatóság közhírré teszi, hogy a Mandel Adolf n.-piacz-téri zálogkölcsönüzletében a lejárt és meg nem hosszabbított, illetve ki nem váltott zálogtárgyak f. év október hó 27-ik napján reggel 1/2—9 órakor kezdődő nyilvános árverésen el fognak adatni.

Ezen árverésről az érdekelt elzálogosítók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak tételezésmái a rendőrkapitányi hivatal hirdetési tábláján, valamint a zálogüzletben kifüggesztett jegyzékből megtudhatók.

Nagyvárad, 1902. október hó 10-én.

Gerő,
r. főkapitány.

344.

Uj üzlet! Szabó Testvérek Uj üzlet!

Nagyvárad, Zöldfa-utca, (a «Zöldfa» söresarnok mellett.)

Az őszi ruhák megérkezése folytán

helyszüke miatt az összes nyári czikkek, ugymint kartonok-, batisztok-, napernyők-, ingblousok-, csipkék-, és fejre való kendőket minden elfogadható árban árusítjuk.

25 krtól kezdve
női fekete és színes ruhaszöveteket,

2 frt 75 krtól kezdve
kész női- és leány-felöltőket,

1 frt 20 krtól kezdve
gyönyörű női blousokat

kaphatni óriási választékban szolid pontos ki-
szolgálás mellett

FLEGMAN ÁRMIN divattárában
Nagyvárad, Bémer-tér.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltek.

Levélfek, szamlák, falragaszok,

báti meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.